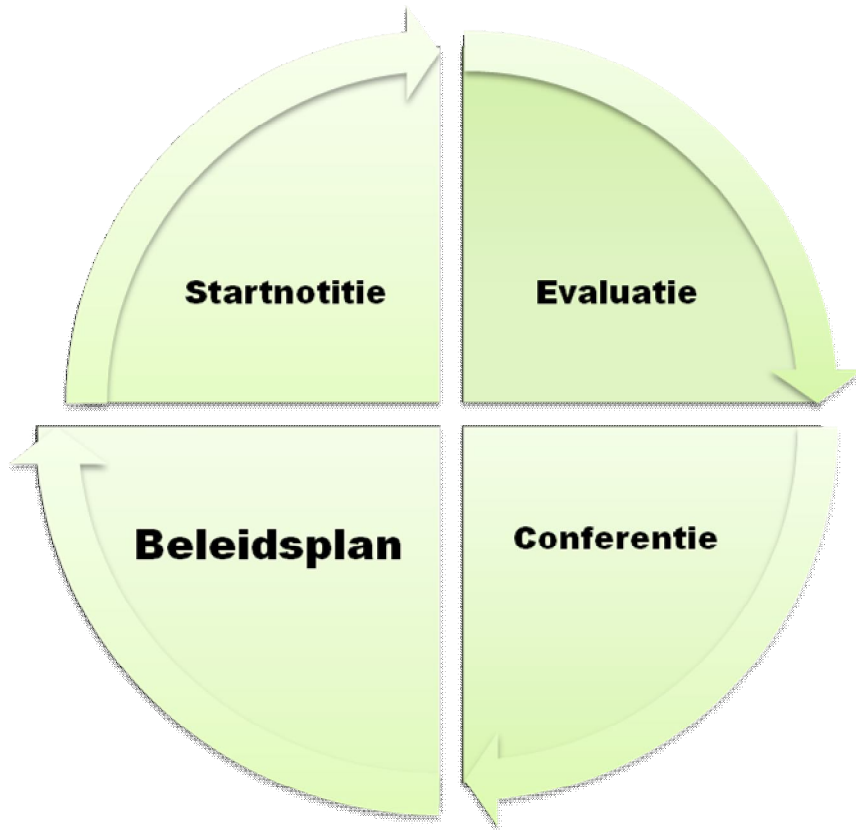

BELEIDSPLAN WMO

2012-2016

Inhoudsopgave

Inleiding	blz 2
1. De lokale uitgangspunten voor de Wmo	blz 3
1.1 Eigen verantwoordelijkheid	blz 3
1.2 Vraaggericht organiseren	blz 4
1.2.1 De vraag	blz 4
1.2.2 Het arrangement	blz 5
1.2.3 De toegang tot het arrangement	blz 6
1.3 Ketensamenwerking	blz 6
2. Verbinding en verbreding	blz 7
2.1 Samenwerking	blz 7
2.1.1 De rolverdeling	blz 7
2.1.2 Beleidsgestuurde contractfinanciering (BCF)	blz 8
2.2 Signalering en Preventie	blz 9
3. De lokale invulling van de prestatievelden Wmo 2012-2016	blz 11
4. Participatie	blz 19
4.1 Beleidsadvisering	blz 19
4.2 Wmo-adviesraad	blz 19
5. Financiën	blz 20
5.1 Financiën	blz 20
5.2 Verantwoording	blz 20
Samenvatting	blz 21
Bijlage: De kanteling en Welzijn nieuwe stijl	blz 22
Financien en acties Beleidsplan Wmo 2012-2016	blz 23

Inleiding

Dit is het Beleidsplan Wet maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) van de gemeente Ridderkerk voor de jaren 2012 tot 2016. In dit beleidsplan wordt beschreven wat de gemeente, samen met haar partners, in deze periode gaat doen om de negen prestatievelden van de Wet maatschappelijke ondersteuning in te vullen.

In 2010 is het Beleidsplan Wmo 2008-2012 geëvalueerd.¹ De opbrengst van de evaluatie is tijdens de Wmo-conferentie in mei 2011 gepresenteerd. De input die zowel de evaluatie als de conferentie heeft opgeleverd is verwerkt in het voorliggende beleidsplan.

In het eerste beleidsplan Wmo lag de nadruk vooral op het regelen van de voorzieningen zoals de huishoudelijke hulp en het inrichten van De Wijzerplaats. Het is nu tijd voor een andere benadering van de prestatievelden. De decentralisatie van taken naar de gemeente vraagt extra inspanning van de gemeenten. De volgende taken worden overgedragen naar de Wmo:

- Extramurale Begeleiding;
- Jeugdzorg;
- Hulpmiddelen die de zelfredzaamheid in en om de woning bevorderen;

Deze nieuwe taken worden gezamenlijk met de Wet Werken naar Vermogen in het BAR project: "decentralisaties regeerakkoord" opgepakt.

Bij alle genoemde ontwikkelingen speelt de vergrijzing in Ridderkerk een rol. Meer burgers hebben zorg en welzijn nodig terwijl de gemeente minder geld te besteden heeft. In een gemeentebreed project worden de gevolgen van vergrijzing voor alle beleidsterreinen in beeld gebracht. De gemeenteraad kiest een scenario dat wordt vertaald in maatregelen voor de verschillende beleidsterreinen waaronder de Wmo.

Inspelen op de gevolgen van het huidige kabinetsbeleid vraagt om meer verbinding en verbreding. De prestatievelden van de Wmo hangen nauw met elkaar samen. Veel partijen binnen de Wmo zijn op meerdere prestatievelden actief en vertegenwoordigd in diverse netwerken. Het is de opdracht aan alle betrokkenen om de ketensamenwerking zo in te richten dat het voorzieningenniveau voor de burger van Ridderkerk op peil blijft. Signalering en Preventie zijn bij alle prestatievelden belangrijk om escalatie van problemen te voorkomen, zodat de beschikbare middelen doelmatig ingezet kunnen worden voor het brede terrein van zorg en welzijn.

Zowel zorg als welzijn in de Wmo ontwikkelt zich richting van zowel vraaggericht werken aan de ene kant en een centrale rol voor de eigen kracht van de burger aan de andere kant. In het kader van de zorgtaken is: "De Kanteling" belangrijk. De kanteling is de verdiepingslag die gemeenten in de overgang van de Wet voorziening Gehandicapten naar de Wmo maken. De Kanteling, gaat uit van Individueel maatwerk, gebaseerd op de eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden van burgers. Hierbij gaan collectieve voorzieningen boven individuele voorzieningen en algemeen beleid voor specifiek beleid. Het resultaat van de kanteling van de Wmo is dat alle burgers met of zonder een beperking mee kunnen doen aan de samenleving. De oplossing voor de burger staat voorop in plaats van de bestaande voorziening. Dat vraagt een nieuwe manier van denken en doen: "een Kanteling".

Dit sluit aan bij de uitgangpunten van "Welzijn nieuwe stijl", een nieuwe professionele benadering van het welzijnswerk. De belangrijkste kenmerken zijn: vraaggericht werken, een centrale rol voor de eigen kracht van burgers, een 'er-op-af-mentaliteit' en het verbinden van mensen en initiatieven. Een verbeterde sturing op kwaliteit van de uitvoering versterkt de professionaliteit bij zowel gemeente als maatschappelijke partners. Beleidsgestuurde contractfinanciering wordt hiervoor als middel ingezet.

Bovengenoemde ontwikkelingen worden vertaald naar de Ridderkerkse situatie en prioriteiten. De acties zijn ambitieus. Er komt veel op de gemeente af in de komende jaren. Zo nodig zullen er afhankelijk van de maatschappelijke ontwikkelingen en de financiële en personele gevolgen daarvan prioriteiten worden gesteld. Na het vaststellen van elke begroting wordt daarom een nieuw actieplan opgesteld.

¹ 31-03-2011 aangeboden aan de gemeenteraad

1. De lokale uitgangspunten voor de Wmo

Het doel van de Wmo is dat iedereen kan mee doen in de maatschappij, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt ten aanzien van belemmering, beperking of handicap. De wet regelt, stimuleert en biedt ondersteuning om het alle mensen mogelijk te maken zo veel mogelijk zelfstandig te wonen, te leven en deel te nemen aan de samenleving. In tijden van bezuiniging is dit niet gemakkelijk te realiseren. De uitdaging is te komen tot een effectiever beleid door een efficiëntere organisatie, met gelijkblijvende kwaliteit voor de burger.

De lokale uitgangspunten zijn daarom aangescherpt. Bij elk prestatieveld zijn de volgende uitgangspunten van toepassing.

Vraag	Eigen verantwoordelijkheid	Arrangement	ketensamenwerking	(Fysieke) infrastructuur
Vraaggericht organiseren.	De burger houdt zelf de regie. De gemeente bevordert zelfredzaamheid. Alleen als er sprake is van verminderde/geen zelfredzaamheid volgt ondersteuning en grijpt de gemeente zo nodig achter de voordeur in.	Voorzieningen worden collectief aangeboden, dmv basisvoorzieningen Zo nodig volgt een specifiek aanbod.	De gemeente regisseert, de uitvoering ligt bij de professionals. De lokale zorgstructuur coördineert de ketensamenwerking bij complexe problematiek ²	Laagdrempelig in de wijk. Als het nodig is specialisatie op stedelijk niveau.

1.1 Eigen verantwoordelijkheid

De huidige samenleving wordt gekenmerkt door individualisering, segregatie tussen etnische groepen, vergrijzing, toename van het aantal huishoudens en geografische mobiliteit. Om de negatieve invloeden hiervan op de mate waarin mensen zich verbonden voelen met elkaar en de samenleving waarin zij leven tegen te gaan, dient de sociale samenhang versterkt te worden. Het gaat hier om het versterken van de sociale samenhang in de buurten en wijken en het woon- en leefmilieu van burgers.

De gemeente stimuleert sociale samenhang door activiteiten en evenementen te faciliteren en/of te subsidiëren. Dit gebeurt op basis van de doelstellingen van de Wmo.

1. Inwoners zorgen voor zichzelf (eigen kracht);
2. Naasten zorgen voor elkaar (mantelzorg, vrijwilligerswerk, informele netwerken, zowel in persoon als digitaal);
3. De gemeente schept de randvoorwaarden in de collectieve sfeer (o.a. gemaksdiensten, steunpunt mantelzorg, collectief vervoer, welzijnsaanbod, preventiegericht aanbod);
4. De gemeente compenseert de beperkingen die participatie belemmeren (aanvragen via De Wijzerplaats voor bv rolstoel, scootmobiel);
5. Zware zorgvragen zijn voor de (landelijke) overheid (opname verpleeghuis en andere AWBZ voorzieningen);

De gemeente gaat uit van inclusief beleid. Het resultaat van een inclusieve benadering is dat algemene voorzieningen ook beschikbaar zijn voor mensen met een beperking. De gemeente zorgt ervoor dat alle burgers een eenvoudige en aantrekkelijke toegang tot de basisvoorzieningen hebben. Als het nodig is, compenseert de gemeente de beperking die de participatie van de burger in brede zin belemmert. Tot het inclusief beleid hoort ook dat rekening wordt gehouden met de behoeften van kleine doelgroepen. Hiervoor wordt maatwerk geleverd.

Burgers die niet voor zichzelf op kunnen komen worden ondersteund. Dit geldt voor de kwetsbare burger. Een kwetsbare burger is een burger die verminderd of niet zelfredzaam is, voor langere duur van zorg afhankelijk is en vaak op meerdere leefgebieden problemen ondervindt. De draaglast overstijgt dan structureel de draagkracht.

Uitgaan van de eigen verantwoordelijkheid vergt een mentaliteitsverandering bij zowel de burger als de gemeente. De burger heeft niet alleen rechten maar draagt ook verantwoordelijkheid. De

² Zie hoofdstuk 1.3 Ketensamenwerking voor uitleg zorgstructuur

verantwoordelijkheid om anderen met respect te bejegenen. De plicht ook om zich in te spannen en iets van het eigen leven te maken. Verminderd of niet zelfredzame burgers die niet voldoende in staat zijn om de regie over hun eigen leven te houden, kunnen rekenen op de overheid.

1.2 Vraaggericht organiseren

Doel van de Wmo is dat mensen deelnemen aan de samenleving. Om dat te ondersteunen kan de overheid diverse arrangementen aanbieden. Deze arrangementen hebben als doel een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke participatie van burgers. Om goede arrangementen te kunnen ontwikkelen en te weten aan welke arrangementen behoefte is, moet de vraag bij de burger worden opgehaald. In Ridderkerk doen we dat onder andere door burgers en maatschappelijke partners vroegtijdig bij de beleidsontwikkeling te betrekken.

De Wijzerplaats en het Centrum voor Jeugd en Gezin spelen een centrale rol bij het onderzoeken van de vraag achter de vraag.

Een burger kan een aanvraag indienen voor Huishoudelijke Hulp. Als na het gesprek met de consulent van De Wijzerplaats blijkt dat betrokkene eigenlijk behoefte heeft aan wat aanspraak, maar dat zelf niet meer goed kan organiseren leidt dat tot een andere oplossing dan het inzetten van de Huishoudelijke Hulp. Betrokkene kan een beroep doen op een inloopvoorziening. Een welzijnsaanbod is dan beter op zijn plaats dan een zorgaanbod. Het arrangement dat wordt aangeboden kan uit zowel welzijns- als zorgvoorzieningen bestaan.

Zowel het CJG als De Wijzerplaats zijn gebaseerd op een samenwerkingsverband van de gemeente en maatschappelijke partners. Vragen van burgers worden zoveel mogelijk integraal benaderd, vanuit verschillende leefgebieden. Oplossingen worden in eerste instantie gezocht in de eigen sociale omgeving van burgers. Er wordt ingezet op het maximaliseren van zelfregie. Zo nodig wordt een link gelegd met professionele voorzieningen. De rol van de medewerkers is aan verandering onderhevig. De ontwikkeling gaat van uitvoering van arrangementen naar het geven van voorlichting aan burgers en advisering over arrangementen.

1.2.1 De vraag

Vraaggericht werken is niet hetzelfde als: “men vraagt, wij draaien”. Er vindt steeds inhoudelijke toetsing plaats aan de hand van de door de gemeenteraad vastgestelde centrale kaders. Sluiten vragen aan bij de centrale doelstelling van het beleid? Behoort de vragende burger tot de doelgroepen van het beleid? Is deze burger in staat om zelf oplossingen te verzorgen? Soms zal ook gekeken worden of er andere overheden, instanties of organisaties zijn, die voor het vraagstuk verantwoordelijk zijn, zodat de gemeente hen op hun verantwoordelijkheid kan aanspreken. Niet om de verantwoordelijkheid af te schuiven, maar wel om de betreffende organisaties aan te spreken op hun taak.

Daar waar doelgroepen kunnen worden onderscheiden is de vraag aan de orde of het nuttig is aan deze groep specifiek aanbod te leveren. De afweging daarbij is of de kosten van een specifiek op de doelgroep gericht aanbod opwegen tegen het nadeel dat de groep ondervindt als het niet gebeurt. Wanneer wordt besloten tot de inzet van specifieke arrangementen dienen deze te zijn afgestemd op de specifieke kenmerken van de doelgroep.

Er zijn situaties waarin burgers geen vragen stellen, maar wel duidelijk is dat zij vragen hebben en ondersteuning nodig hebben. Te denken valt dan aan onder andere zorgmijders, voortijdig

schoolverlaters en vereenzaamde ouderen. In dergelijke situaties zet de gemeente een outreachende aanbodgerichte aanpak in, waarbij de doelgroep actief naar het aanbod wordt geleid. Er is dan sprake van bemoeizorg. De lokale zorgstructuur speelt hierbij een coördinerende rol.

1.2.2 Het arrangement

De vraag achter de vraag van de burger wordt beantwoord met een passend arrangement. Onder de Wmo vallen vele soorten arrangementen passend bij de doelstelling van de Wmo.

1. Algemene arrangementen, waarvan iedereen gebruik kan maken.
2. Participatie arrangementen, voor diegenen die aan activiteiten willen deelnemen, dus ook als men niet ondersteuningsbehoefstig is. Denk hierbij aan sociaal-cultureel werk en sportstimulering.
3. Arrangementen voor kwetsbare personen, bij wie de zelfredzaamheid onder druk staat. De collectieve of individuele voorzieningen die worden aangeboden, hebben tot doel mensen in staat te stellen zo lang en zo veel mogelijk zelfstandig te functioneren. De toegang tot de voorzieningen wordt in de Verordening Wmo geregeld. Hierin wordt ook de keuzevrijheid vastgelegd. De keuzevrijheid heeft betrekking op keuze voor zorg in natura en het persoonsgebonden budget.
4. Specialistische arrangementen die een specifieke deskundigheid of accommodatie vereisen.

Er wordt eerst gekeken naar algemene arrangementen en pas als laatste of een specialistisch arrangement noodzakelijk is. Algemene en participatiearrangementen worden aangeboden als collectieve voorzieningen. Individuele voorzieningen worden aangeboden als een collectieve voorziening niet voldoende compensatie biedt. Zowel basis als specifieke voorzieningen worden in een optimale verhouding aangeboden. Een combinatie van collectieve, individuele, basis en specifieke voorzieningen is binnen een arrangement mogelijk.

Het ontmoeten staat centraal. De nadruk ligt op wederkerigheid. De gemeente zet in op het ontwikkelen van de eigen kracht. De burger leert zelf zijn problemen op te lossen (empowerment). De claimcultuur wordt afgebouwd. Maar op het moment dat er een vangnet nodig is, kan dat gesignaleerd worden en is er een netwerk aanwezig die de burger opvangt en zorgt dat er een voorziening wordt ingezet en daarmee een passender arrangement wordt gerealiseerd. Hierbij kunnen ook informele netwerken, maatschappelijke stages en participatieplaatsen worden ingezet. Het uitgangspunt is maatwerk leveren. Dit betekent dat goed gekeken wordt bij welke doelgroepen het bevorderen van de zelfredzaamheid wordt bemoeilijkt en welke ondersteuning noodzakelijk is om die toch te bereiken.

Eigen verantwoordelijkheid	Het arrangement	Vorm	Waar
Inwoners zorgen voor zichzelf (eigen kracht);	Algemene arrangementen, waarvan iedereen gebruik kan maken.	Collectief/basis	Wijk
Naasten zorgen voor elkaar (informele netwerken)	Participatie arrangementen voor diegenen die ondersteuning nodig hebben bij het zorgen voor elkaar.	Collectief/basis	Wijk
De gemeente schept de randvoorwaarden in de collectieve sfeer: gemaksdiensten, zorg, welzijn en preventiegericht aanbod;	Participatie arrangementen, voor diegenen die aan activiteiten willen deelnemen, dus ook als men niet ondersteuningsbehoefstig is	Collectief/basis	Wijk
De gemeente compenseert de beperking die participatie belemmert (aanvragen via het loket)	Arrangementen voor kwetsbare personen, bij wie de zelfredzaamheid onder druk staat. Doel mensen in staat te stellen zo lang en zo veel mogelijk zelfstandig te functioneren. De toegang wordt in de Verordening Wmo geregeld. Hierin wordt ook de keuzevrijheid voor pgb of in natura vastgelegd.	Collectief of individueel /specifiek	Stedelijk
Zware zorgvragen zijn voor de (landelijke) overheid (opname verpleeghuis en andere AWBZ voorzieningen);	Specialistische arrangementen die een specifieke deskundigheid of accommodatie vereisen.	Individueel/ specifiek	Stedelijk/ regionaal

1.2.3 De toegang tot een arrangement

Wie tot welk arrangement toegang krijgt wordt (mede) bepaald op basis van een indicatiestelling. De indicatiestelling vindt plaats voor zover dat nodig is en zo dicht mogelijk bij de burger. De wijze van indicatiestelling is afhankelijk van de aard van het arrangement. Bij laagdrempelige algemene voorzieningen vindt geen indicatieplaats. Burgers kunnen zonder toetsing vooraf (maar niet altijd gratis) binnenlopen en deelnemen aan een activiteit. Bij participatiearrangementen is vaak sprake van een aanbod gericht op een bepaalde doelgroep. Er is geen formele indicatie of de indicatie wordt door de maatschappelijke partner gesteld. Bij arrangementen voor kwetsbare groepen en specialistische arrangementen vindt wel een formele indicatiestelling plaats.

Vanuit het informatieloket wordt een huisbezoek afgelegd. Hierbij komen alle levensdomeinen aan bod. Alleen als het echt nodig is wordt een medisch of selectieadvies opgevraagd. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van adviezen van maatschappelijke partners. De decentralisatie van taken heeft ook gevolgen voor toegang tot het aanbod. Er vindt verschuiving plaats van individueel/specifiek naar collectief/basis aanbod. De gemeente en de maatschappelijke partners bezien samen op welke wijze en onder welke voorwaarden de indicatiestelling van de gemeente naar de partners kan worden overgedragen. Daarnaast wordt de relatie gelegd met de Wet werken naar vermogen en de jeugdzorg. Dit wordt bij het project de Kanteling opgepakt.

1.3 Ketensamenwerking

Het uitgangspunt is dat gemeente, burgers en maatschappelijke partners (zowel zorg als welzijn) samen verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van de zorg voor en dienstverlening aan de burger. De verantwoordelijkheid voor het onderhouden en verder ontwikkelen van het netwerk aan arrangementen is een verantwoordelijkheid voor zowel de overheid die meestal als financier optreedt, de instellingen en organisaties die de arrangementen uitvoeren en de burgers die er gebruik van maken. De gemeente voert hierbij de regie.

Het Wmo-beleid wordt integraal uitgewerkt, waarbij verbinding tussen de prestatievelden wordt gezocht. Hiermee wordt voorkomen dat gemeente en maatschappelijke partners los van elkaar hetzelfde doen. De gemeente streeft naar brede arrangementen, niet teveel specialisten, maar inzet van generalisten. Samenwerking van verschillende partijen is vaak de enige manier om een passend arrangement te creëren voor burgers.

Een overlap in voorzieningen maakt de Wmo onnodig duur. Waar nodig wordt concurrentie niet uit de weg gegaan. Echter met respect voor ieders eigen belang, hebben ook partners die elkaars concurrent zijn belang bij samenwerking. De rol van de gemeente is de partners te verbinden in de uitvoering. De gemeente verwacht van de betrokken samenwerkingspartners een proactieve rol waarbij samenwerking/gezamenlijkheid gezocht wordt in de cliëntondersteuning.

De lokale zorgstructuur is een goed voorbeeld van ketensamenwerking. De lokale zorgstructuur bestaat uit het Centrum Jeugd en Gezin, het Lokaal Team Huiselijk Geweld, het Lokaal Zorgnetwerk en het Jeugd Preventie team. Deelnemers aan de zorgstructuur coördineren de in te zetten hulpverlening en sturen op resultaten die de vrager vooruit helpt. Er wordt hierbij niet over maar met betrokkene gepraat.

Ook het welzijnsnetwerk wordt in kaart gebracht en ingezet om verbindingen aan te gaan om het aanbod aan voorzieningen voor de burger zo overzichtelijk, toegankelijk en effectief mogelijk te maken, zodat het beroep op zorgvoorzieningen verminderd. Zij speelt een grote rol bij signalering en preventie in de eerst lijn rondom de burger. Samenwerkende partners in de keten, wonen, welzijn en zorg maken afspraken om een sluitende aanpak te bereiken.

De overheid kan veel problemen niet oplossen, de lokale overheid ook niet. Toch wordt er vaak een beroep op de overheid gedaan als zich problemen voordoen in individuele situaties, in wijken of buurten of in de maatschappij als geheel. De gemeente probeert dan waar mogelijk partijen bij elkaar brengen. Dit kan niet altijd tot een oplossing leiden. In het beleidsplan staat waar de gemeente, binnen de wettelijke en financiële mogelijkheden, voor verantwoordelijk wil zijn.

2. Verbinding en Verbreding

De prestatievelden van de Wmo hangen nauw met elkaar samen. Dat betekent dat partijen vaak op meerdere prestatievelden actief zijn en in vele ketens en netwerken zitten. Toch weten partijen dat niet altijd van elkaar en kennen netwerken elkaar soms niet. Een sociale kaart van maatschappelijke partners c.q. hulpverleners is hierbij nodig. Het is de opdracht aan alle betrokkenen om netwerken met elkaar te verbinden en zo verbanden te leggen tussen zaken die met elkaar verwant zijn. Dit levert ook de mogelijkheid op om nieuwe creatieve oplossingen te vinden. De komende vier jaar wil de gemeente werken aan een aantal thema's, dat de prestatievelden overstijgt. In het hoofdstuk verbinding en verbreding worden deze nader uitgewerkt.

2.1 Samenwerking

Doel

1. Het gezamenlijk met de maatschappelijke partners in Ridderkerk (en waar mogelijk in BAR-verband), realiseren van een efficiënte en doelgerichte dienstverlening aan de burger op het terrein van de Wmo.

De gemeente heeft een aantal rollen bij de uitvoering van de Wmo, maar bovenal wil de gemeente investeren in partnerschappen. De gemeente maakt gebruik van partnerschappen met instellingen en organisaties, bedrijfsleven en inwoners. Werken met partners betekent dat gebruik wordt gemaakt van elkaars deskundigheid, ervaring en mogelijkheden. Daar waar mogelijk zullen de partners worden uitgenodigd een voortrekkersrol te nemen, daar waar nodig zal de gemeente in een partnerschap die rol nemen. Voor de uitvoering van de arrangementen zijn nieuwe afspraken nodig tussen gemeente en maatschappelijke partners. Dit vereist een professionele relatie tussen gemeente en partners met duidelijke afspraken over de verantwoording.

Zowel gemeente als maatschappelijke partners zijn onderdeel van een integraal netwerk. In complexe situaties helpt een netwerk om de ondersteuningsbehoefte van de burger in beeld te krijgen en te bepalen welk arrangement daar het beste bij past. In dat kader wordt niet alleen gekeken naar de beperking van de cliënt, maar wordt de situatie van de cliënt bij alle levensdomeinen in kaart gebracht.

Het heeft meerwaarde om een slimme mix van voorzieningen en activiteiten te bieden. Kruisbestuiving van de Wmo met de noodzaak tot re-integratie van werkzoekenden met een uitkering en de inzet van scholieren in het kader van de maatschappelijke stage vindt plaats. Daarnaast zullen maatschappelijke partners over de eigen grenzen moeten kijken en onderling samenwerken om een efficiënte keten in te kunnen richten.

Samenwerking zowel binnen de gemeente als met partners buiten de gemeente is van belang. Over de eigen grenzen heen kijken is essentieel. De gemeente Ridderkerk werkt samen met de gemeenten Barendrecht en Albrandswaard (BAR-gemeenten). Als het mogelijk en wenselijk is wordt het Wmo-beleid in BAR-verband ontwikkeld en uitgevoerd. Daarnaast heeft de gemeente bij de prestatievelden 2 en 7, 8 en 9 een nauwe relatie met Rotterdam en de regio Rijnmond.

2.1.1 De rolverdeling

Binnen het beleidsproces zijn diverse rollen te onderscheiden. De inzet van de gemeente en de partners verschilt per rol.

De rol van de gemeente en de partners heeft betrekking op:

1. Het vaststellen van het beleids- en financiële kader;
2. Het formuleren van de te bereiken effecten;
3. Het doorontwikkelen van het concrete aanbod;
4. Het verbinden van de partners in de uitvoering;
5. Het uitvoeren van de arrangementen;
6. Het bewaken van het proces en evaluatie van het bereikte resultaat.

De gemeente stelt het beleidskader vast en formuleert de te bereiken effecten. De partners adviseren de gemeente bij het vaststellen van de kaders.

De gemeente is verantwoordelijk voor de financiering van arrangementen binnen de prestatievelden van de Wmo. Op basis van het beleidskader bepaalt de gemeente voor welke arrangementen geld beschikbaar wordt gesteld. Partners worden gestimuleerd ook andere financiële bronnen aan te boren.

De gemeente en de partners hebben een gedeelde verantwoordelijkheid voor het doorontwikkelen van het concrete aanbod. Zij bepalen gezamenlijk wie wat doet. De gemeente subsidieert in principe geen voorzieningen maar scheidt de voorwaarden voor oplossingen. Deze nieuwe arrangementen vragen om nieuwe toetreders en onorthodoxe initiatieven. Zowel informele netwerken van burgers als commerciële diensten als sociaal ondernemerschap worden ingezet. Er wordt gewerkt aan het creëren van een netwerk bestaande uit diverse partners rond een bepaalde vraag van de burger.

Voor een aantal arrangementen geldt dat de verantwoordelijkheid is neergelegd bij andere overheden of organisaties. Van de partners wordt verwacht dat zij dan zelf het initiatief nemen en met elkaar de verbinding zoeken. De gemeente wil als het nodig is, als regisseur, de betrokken partijen met elkaar verbinden om gezamenlijk de vraagstukken aan te pakken waarvoor de samenleving zich gesteld ziet. Het verbinden van de partners in de uitvoering is dan een taak van de gemeente. Door maatschappelijke partners te wijzen op vraagstukken in de samenleving en hen te motiveren een bijdrage aan de oplossing te leveren, kan de gemeente er aan bijdragen dat problemen worden opgelost. De gemeente stimuleert dan samenwerking, ook als zij zelf geen wettelijke taak heeft.

Het uitgangspunt is dat de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de arrangementen bij de professionals ligt. De professionals hebben vakmanschap op hun terrein en worden op het inzetten daarvan aangesproken. Zij voeren het arrangement uit op basis van een samenhangende aanpak, waardoor de burger in staat wordt gesteld om te participeren. Een belangrijke rol voor de partners is het geven van voorlichting en het inzetten op preventie. De maatschappelijke partners (in samenspraak met de gemeente) kiezen op basis van hun professionaliteit welke interventies effectief ingezet worden. Binnen de gekozen aanpak moet maatwerk mogelijk zijn. Als de gemeente zelf als uitvoerder van de arrangementen optreedt, dan worden aan haar dezelfde eisen gesteld als aan de partners. De Wijzerplaats en het Centrum voor Jeugd en Gezin voeren een deel van de arrangementen zelf uit. Zowel binnen De Wijzerplaats als in het Centrum voor Jeugd en Gezin worden de arrangementen door zowel partners als gemeente uitgevoerd. Hiervoor zijn samenwerkingsovereenkomsten afgesloten. De ontwikkeling gaat van uitvoering van arrangementen naar het geven van voorlichting aan burgers en advisering over arrangementen.

De gemeente bewaakt het totale proces en evalueert het bereikte resultaat. Over de resultaten wordt verantwoording afgelegd aan de gemeenteraad. Op basis hiervan wordt het beleidskader bijgesteld of opnieuw vastgesteld.

2.1.2 Beleidsgestuurde contractfinanciering (BCF)

De onderlinge relatie tussen gemeente en maatschappelijke partners wordt geregeld op basis van de Beleidsgestuurde contractfinanciering (BCF). BCF houdt in dat de relatie tussen de overheid en de maatschappelijke organisaties wordt verbeterd op een zakelijke manier. Het opstellen, nakomen en evalueren van de afspraken staat centraal. Bij BCF gaat het om gemeentelijke doelen te vertalen naar subsidieafspraken. De gemeente bepaalt het beleid, dat wil zeggen wat er moet gebeuren, tegen welke prijs en hoe dat verantwoord wordt. De partners bepalen dan hoe ze de gemaakte afspraken uitvoeren. De budgetten krijgen zo weinig mogelijk schotten en er wordt gestreefd naar een verantwoording op basis van het eindresultaat. De verantwoording is gebaseerd op door de gemeente benoemde maatschappelijke effecten. Controle is gebaseerd op prestatie indicatoren of/en op prestaties zoals die door de burger wordt ervaren (klanttevredenheid). De kwaliteitsnormen die worden geformuleerd passen bij de vraag. Het (Wmo) subsidiebeleid wordt in de komende vier jaar op basis van de BCF systematiek opnieuw vormgegeven. In 2011 is een start gemaakt. BCF wordt in 2012 verder geïmplementeerd en gefaseerd uit gebouwd, zodat in 2013 de subsidies op de nieuwe leest geschoeid zijn.

2.2 Signalering en Preventie

Doel

1. Het vroegtijdig opsporen en voorkomen van risicosituaties, die op het terrein van de Wmo liggen, zodat burgers de regie op het leven kunnen behouden.

Signalering en Preventie zijn van groot belang voor alle prestatievelden binnen de Wmo. De laatste vier jaar is veel geïnvesteerd in het organiseren van de signalering. Signalering vindt plaats op drie niveaus in de samenleving:

1. In de buurt en de directe omgeving van burgers;
2. Door professionals die in laagdrempelige voorzieningen werken zoals buurthuizen, in het onderwijs en bij verenigingen;
3. Door professionele hulpverleners in de zorg zoals de SWOR, MEE, het Algemeen Maatschappelijk Werk en de thuishulp;

Signalering van eenvoudige problematiek wordt via De Wijzerplaats en het CJG opgepakt en doorgeleid. Vanuit de wijken wordt door het welzijnswerk gesignaleerd. Signalering van problemen bij inwoners met complexere problemen wordt door het lokale zorgnetwerk opgepakt en doorgeleid. De komende vier jaar zal geïnvesteerd worden in het verder ontwikkelen van preventie. Op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg) moet de gemeente in ieder geval preventieve maatregelen nemen met het oog op de gezondheid van 65-plussers. Dit wordt in de gezondheidsnota verder uitgewerkt.

Preventie kan zich op de gehele bevolking richten. In het kader van de Wmo richt preventie zich op groepen die een verhoogd risico lopen op gebruik van een voorziening en op inwoners die reeds een voorziening hebben. Opvang organiseren voor diegenen die al in problemen gekomen zijn is noodzakelijk, beter is om te voorkomen dat mensen in de problemen geraken. Preventie helpt om ontsporing te voorkomen en de regie op het eigen leven te houden. Preventie is nodig om te voorkomen dat onnodig een beroep wordt gedaan op dure geïndiceerde zorgvoorzieningen.

Een vroegtijdige signalering draagt in ieder geval bij aan preventie. Bij signalering gaat het erom dat de directe omgeving van mensen die een probleem opmerkt dit tijdig herkent en bij instanties meldt. Ook maatschappelijke partners in de wijk spelen hierbij een rol om signalen aan te pakken en waar nodig door te leiden.

Gerichte voorlichting op de goede plek in de samenleving is nodig, zodat inwoners sneller eventuele symptomen herkennen en weten wanneer en waar ze moeten signaleren. Verder is informatie nodig over de mogelijkheden om hulp te krijgen en in het uiterste geval opvang. Het inzetten van ervaringsdeskundigen heeft hierbij meerwaarde, omdat zij hun eigen doelgroep goed kennen.

Als burgers zich melden bij de Wijzerplaats of het CJG, dan is het onderzoeken van de vraag achter de vraag van groot belang. Investeren in vraag verheldering aan de voorkant, voorkomt dubbel werk aan de achterkant van de hulpverlening. Preventie wordt ook gerealiseerd door in te zetten op zelfredzaamheid (empowerment) en sociale samenhang. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van initiatiefrijke burgers.

Het bevorderen van de fysieke en psychische gezondheid van de Ridderkerkers is een speerpunt. Hierbij wordt ingezet op bewustwording en het ontwikkelen van gezond gedrag. De prioriteit ligt bij sport en beweging (beweegvisie), jeugd en alcohol en het voorkomen van depressie en sociaal isolement bij ouderen en inwoners met een psychiatrische of verstandelijke beperking. Voor de laatste groep wordt ingezet op laagdrempelige inloopvoorzieningen. Dit wordt in het kader van de overdracht van de extramurale begeleiding uit de AWBZ nader uitgewerkt. Voor een aantal cliënten met een zeer complexe problematiek zal een steuncoach noodzakelijk zijn om overlast te voorkomen.

In het kader van vroegsignalering en preventie worden ouderen in een voorstadium van de problemen bereikt en in staat gesteld om zodanig met hun problemen om te gaan dat belemmeringen worden opgeheven en verergering wordt uitgesteld. Waar snel ingrijpen nodig is, volgt een snelle en adequate doorverwijzing naar passende voorzieningen.

In het actieplan preventie wordt ingezoomd op de processen en de strategie om zorg te voorkomen en er voor te zorgen dat regie op het leven behouden. Wat wordt er nu gedaan aan signalering en

preventie. Hoe is dit georganiseerd? Welke partijen zijn betrokken? Waar liggen verbindingen? Van hieruit kunnen verbeterpunten of uitbreidingen uitgewerkt worden. Het welzijnsnetwerk wordt hierbij in kaart gebracht en de relatie met de decentralisatie van de begeleiding gelegd.

Acties:

1.	BCF wordt als uitgangspunt genomen voor het (Wmo) subsidiebeleid.
2.	De decentralisaties uit het regeerakkoord worden in één BAR-project gezamenlijk opgepakt.
3.	Er wordt een Wmo-breed actieplan preventie opgesteld.

3. De lokale invulling van de prestatievelDEN Wmo 2012-2016

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke doelstellingen op lokaal niveau zijn geformuleerd. Met deze doelstellingen wordt, per prestatieveld, aangegeven wat de gemeente, samen met haar partners, wil bereiken. Bij de uitwerking van het gemeentelijke beleid en de te ondernemen acties is ervoor gekozen een aantal prestatievelDEN te clusteren. De geclusterde prestatievelDEN worden gezamenlijk beschreven.

In dit beleidsplan worden de doelen zo breed mogelijk gehouden. Daarom wordt bij elk prestatieveld aangegeven wat de gemeente doet om de doelen gedurende de komende vier jaar te bereiken. Waar verbeteringen mogelijk zijn, worden specifieke acties benoemd die op de korte en middellange termijn worden uitgevoerd.

In bijlage 2 worden de doelen en acties gekoppeld aan het financiële overzicht. Bij elk doel wordt een actie genoemd. Hierbij wordt het te bereiken maatschappelijk effect aangegeven. Om te bezien of het maatschappelijk effect is bereikt, wordt een realistische prestatie-indicator benoemd en hoe de prestatie-indicator gemeten wordt. De nulmeting is nog niet voor alle acties beschikbaar, maar zal uiterlijk in 2012 worden gedaan. Ten slotte worden bij elk actiepunt de betrokken maatschappelijke partners genoemd. Bij de uitvoering van de concrete acties zullen (keten-)partners en burgers vanzelfsprekend actief worden betrokken.

1 Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten

Doelen

1.	Het versterken van sociale samenhang;
2.	Het bieden van een aantrekkelijke, gezonde en milieuvriendelijke leefomgeving;
3.	het vergroten van de subjectieve en objectieve veiligheid.

Dit prestatieveld richt zich nadrukkelijk op alle inwoners in alle wijken en buurten van Ridderkerk. Bij de uitwerking zal centraal staan dat elke wijk, eigenlijk elke buurt, zijn eigen karakter heeft en ook de kenmerken van de bewoners per wijk kunnen verschillen. Met deze verscheidenheid zal tijdens de uitwerking rekening worden gehouden bij de communicatie met de burgers en te ondernemen acties. Vanuit het oogpunt van wijkgericht werken ligt er een relatie met de brede school, de wijkontwikkelingsplannen en de woonservicezone. Er worden geen aparte voorzieningen ontwikkeld, maar waar mogelijk moeten ontwikkelde oplossingen ingebed worden in het wijkontwikkelingsplan en bestaande voorzieningen in Ridderkerk. Onder bestaande voorzieningen kunnen ook voorzieningen die de kerken, scholen en sportverenigingen ter beschikking stellen worden verstaan.

Er wordt gestreefd naar het vergroten van de leefbaarheid, sociale samenhang en saamhorigheid in de wijken. Bewoners voelen zich betrokken bij hun wijk en willen zich daarvoor inzetten. Op wijkniveau zijn verbindingen te leggen op het terrein van wonen, welzijn en zorg.

De Brede School is gericht op het tot stand brengen van een doorgaande ontwikkelingslijn van 0 tot 23 jaar op alle aspecten die van belang zijn bij het opgroeien en het tot stand brengen van een sociaal samenhangende en actieve wijk

Wat doen we daarvoor

Dit wordt onder andere gedaan door het aanbieden van wijkgebonden voorzieningen en activiteiten en het vergroten van de interactie tussen verschillende bevolkingsgroepen. Hierbij wordt clustering van sociaal-maatschappelijke voorzieningen en multifunctionaliteit nagestreefd waardoor laagdrempelige wijkvoorzieningen ontstaan en de functie van een wijkontmoetingscentrum versterkt wordt.

Er wordt uitgegaan van een laagdrempelige inloopvoorziening in de wijk waar vragen op het gebied van wonen, welzijn en zorg gesteld kunnen worden en waar een overzicht bestaat van de mogelijkheden die de wijk (of buurt) biedt om tot oplossingen te komen. Dit betekent dat er accommodaties beschikbaar zijn c.q. geschikt gemaakt zijn en dat deze worden beheerd. Om mensen op een eenvoudige manier in contact te brengen met de voorzieningen in hun wijk, zou er per wijk een

sociale kaart moeten zijn waar alle voorzieningen op staan. Deze wordt aangevuld met een activiteitenkalender per seizoen wat tevens bijdraagt aan prestatieveld 6. Ook op stedelijk gebied zou een sociale kaart beschikbaar moeten zijn.

In het kader van verbinden en verbreden zet het welzijnswerk zich in als leerbedrijf ten bate van de re-integratie van personen met afstand tot de arbeidsmarkt. Laagdrempelige, low profit werkzaamheden worden opgepakt om maatwerk te leveren binnen de gemeente Ridderkerk. Werkzaamheden die op hun beurt weer een positieve bijdrage leveren aan de veiligheid en leefbaarheid van de publieke ruimte.

Het verenigingsleven wordt ondersteund. Vanuit maatschappelijke organisaties wordt verenigingsondersteuning aangeboden en worden vraag naar en aanbod van vrijwilligers bij elkaar gebracht. Sportverenigingen worden actief benaderd en betrokken bij de (sportieve) ontwikkeling van jong en oud. Dit gebeurt op basis van het programma Ridderkerk Sport en Beweging. Gestart wordt met het uitwerken van de bewegisvisie.

Wijkverenigingen kunnen een belangrijke rol spelen bij het aanbieden van activiteiten voor alle wijkbewoners. In Ridderkerk zijn reeds voorbeelden van actieve wijkverenigingen die met de inzet van veel vrijwilligers activiteiten voor jong en oud organiseren. Om de leefbaarheid in de wijken te bevorderen, wordt de ontwikkeling van wijkverenigingen gestimuleerd.

Sociale samenhang in de wijken wordt ook bevorderd door grotere en kleinere evenementen. Op basis van het onlangs geactualiseerde evenementenbeleid ziet de gemeente het als haar rol niet-commerciële evenementen te faciliteren. Daaronder wordt verstaan dat de gemeente die faciliteiten aanbiedt waarover zij zelf beschikt, zoals dranghekken, verkeersmaatregelen etc. Aanvullende faciliteiten, zoals beveiliging, moeten de organisatoren van evenementen op eigen kosten verzorgen.

Om de objectieve en subjectieve veiligheid te vergroten is blijvende aandacht voor gevoelens van onveiligheid nodig. Het plaatsen van Jeugd Opvang Plekken is één van de mogelijkheden. Daarnaast worden "enge plekken" aangepakt om verloedering van buurten en wijken te voorkomen.

De gemeente wil de samenwerking met de partners in de wijken versterken. Ook wil de gemeente meer zichtbaar zijn voor de bewoners in de wijk. Om dit te bevorderen heeft de gemeente wijkregisseurs aangesteld.

Het Brede School-concept in Ridderkerk richt zich onder andere op maatwerk in de wijk waarbij een flexibel aanbod aan voorzieningen wordt aangeboden, gebaseerd op de wensen en behoeften van kinderen, jongeren, ouders, organisaties én bewoners uit de betreffende wijk. De gemeente Ridderkerk vervult als partner een stimulerende en voorwaardenscheppende rol hierin. In 2011 is de brede school geëvalueerd. Het Brede School-concept wordt uitgebreid.

Bewegen en sporten maakt integraal onderdeel uit van het brede school concept. Combinatiefunctionarissen verbinden sport, onderwijs, cultuur en welzijn. Het invullen van sportarrangementen wordt vanuit de bewegisvisie opgepakt. Het verzorgen van bewegingarrangementen kan met inzet van de combinatiefunctionaris uitgebreid en verbreed worden.

Acties

1.	Per wijk komt er een jaarplan met sociale kaart met voorzieningen en activiteitenkalender.
2.	De (wijk)verenigingen worden versterkt door beleid en uitvoering van het vrijwilligerswerk ten bate van verenigingen te evalueren en opnieuw vorm te geven.
3.	Er vindt een evaluatie plaats en afhankelijk van de uitkomsten van deze evaluatie worden er al dan niet brede scholen ingericht.
4.	Het uitwerken van de Bewegisvisie in een concreet programma gericht op het bevorderen van deelname aan bewegingactiviteiten in Ridderkerk.
5.	Er wordt voortdurend aandacht besteed aan de overlast van hangjongeren o.a. door het plaatsen van JOP's en het aanpakken van "enge plekken" door bv. het plaatsen van verlichting of verwijderen van bosschages.

2 Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden

Doelen

1.	Het creëren van gelijke toekomstkansen;
2.	Het vergroten van de ontwikkelingsmogelijkheden van alle jongeren (met als doel minimaal een startkwalificatie);
3.	het bevorderen van de gezondheid van jeugd en jongeren.

Dit prestatieveld richt zich op die jongeren van 0 tot 23 die ondersteuning nodig hebben. Ook de ouders en opvoeders van jongeren van 0 tot 23 behoren tot de doelgroep van dit prestatieveld. Prestatieveld 2 wordt uitgevoerd in het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Dit is het centrale punt waar jongeren, ouders/verzorgers óf aanstaande ouders terecht kunnen voor advies, begeleiding en hulp bij het opgroeien en opvoeden van kinderen. Professionals kunnen er terecht voor deskundigheidsbevordering. Risico's bij kinderen in hun ontwikkeling worden vroegtijdig gesignaleerd. Escalatie van problemen kan zo voorkomen worden. Professionals krijgen ruimte en vertrouwen op de werkvloer.

De lokale educatieve agenda (LEA) is een platform dat Onderwijs, Zorg, Welzijn en Veiligheid met elkaar verbindt zodat jongeren zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen. De relatie met de Brede school uit prestatieveld 1 is gelegd. Doel één en twee bij dit prestatieveld zijn ook de doelen van de Brede school.

Wat doen we daarvoor

In het CJG wordt samengewerkt door onder andere CJG Rijnmond, FlexusJeugdplein, St. Maatschappelijk Werk en Bureau Jeugdzorg. Gezamenlijk verzorgen deze maatschappelijke partners de jeugdgezondheidszorg, voorzieningen als opvoedondersteuning en licht ambulante hulpverlening ten behoeve van ouders en kinderen. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) wordt doorontwikkeld tot een breed informatieloket (in samenhang met De Wijzerplaats).

Ook bij de gezinnen wordt ingezet op het versterken van de eigen kracht (empowerment). Onderzocht wordt of dit mogelijk is door de inzet van vrijwilligers in gezinnen (bijvoorbeeld naar het model van Home Start). Verder zal in dit verband in 2011 een pilot Eigen Kracht Conferentie worden uitgevoerd.

Bij de jeugdgezondheidszorg wordt het project KIEN uitgevoerd. Het project KIEN (Kwaliteit voor Ieder kind door Effectief & Efficiënt Noodzakelijke JGZ), is een project dat zich richt op evaluatie en herinrichting van het productenaanbod in de Jeugd Gezondheidszorg.

De aansluiting van het welzijnswerk op het CJG wordt verbeterd. Het welzijnswerk en het CJG zetten gezamenlijk preventieve programma's op. Integrale signalering binnen het gezin en opvolging van alle bij het gezin betrokken partners is van belang.

Binnen de LEA zijn afspraken gemaakt met diverse maatschappelijke partners binnen welzijn en de scholen om de doorgaande ontwikkelingslijn te borgen. De geformuleerde acties worden uitgevoerd. De gemeente Ridderkerk vervult als partner een stimulerende en voorwaardenscheppende rol hierin. Voor het onderwijsachterstandenbeleid is een beleidplan vastgesteld voor 2011-2014. Het beleidplan wordt uitgevoerd.

Acties

1.	Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) wordt doorontwikkeld tot een breed informatieloket (in samenhang met De Wijzerplaats).
2.	De eigen kracht conferentie wordt geëvalueerd.
3.	Er wordt onderzocht of vrijwilligers kunnen worden ingezet in gezinnen (project Homestart).
4.	Het project KIEN wordt uitgevoerd.
5.	De acties voortkomend uit de LEA conferentie d.d. 25 mei 2011 worden uitgevoerd.
6.	De decentralisatie van de jeugdzorg wordt uitgevoerd.

3 Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning

Doelen

1.	Het realiseren van een samenhangend informatie, advies en ondersteuningsaanbod gericht op het zelfstandig kunnen participeren in de samenleving en op het voeren van de regie over het eigen leven.
2.	Het bevorderen van maatschappelijke participatie door middel van goede <i>zichtbare</i> dienstverlening op het gebied van wonen, welzijn, zorg en mobiliteit.

Om burgers in staat te stellen zo veel mogelijk zelfstandig te kunnen functioneren is goede informatie over beschikbare voorzieningen noodzakelijk. Alle inwoners van Ridderkerk moeten toegang hebben tot deze informatie. De gemeente heeft een onafhankelijk advies en informatieloket. Inwoners kunnen met hun vragen over zorg terecht bij dit loket, waarbij onafhankelijkheid van de medewerkers is gewaarborgd. Maatschappelijke organisaties zijn bereikbaar via het loket.

Wat doen we daarvoor

De Wijzerplaats is dé plaats waar iedere inwoner van Ridderkerk terecht kan met vragen over en problemen met wonen, welzijn, zorg, mobiliteit en inkomen. Medewerkers van De Wijzerplaats helpen bij het maken van keuzes, zodat elke inwoner in staat is zijn of haar eigen leven in te richten naar eigen inzichten en wensen. Ook worden vanuit de Wijzerplaats een aantal voorzieningen direct verstrekt, onder andere voorzieningen voor de minima, huishoudelijke hulp en voorzieningen voor wonen en vervoer. De Wijzerplaats is een samenwerkingsverband van de Stichting Welzijn Ouderen Ridderkerk, MEE Rotterdam en de gemeente. De Wijzerplaats is volop in ontwikkeling. In de toekomst zal ook de informatiebalie van het CJG worden ingebed in De Wijzerplaats. In het kader van de kanteling wordt onderzocht of De Wijzerplaats een onafhankelijk informatieloket kan worden, los van de gemeente. In dat kader wordt ook aandacht besteed aan een toegankelijke website en informatiefolders.

Onder het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning worden ook voorzieningen en instellingen zoals het Maatschappelijk werk, bureau sociaal raadsliden en de gehandicaptenraad Ridderkerk verstaan. Voor Jongeren wordt door Sport en Welzijn een Jongeren Informatie Punt (JIP) ingericht.

De Wmo-adviesraad heeft hierin een spil functie. Zowel zorgvragers, zorgaanbieders en gemeente werken binnen hun kaders, samen aan een kwalitatieve goede cliëntondersteuning. Het inzetten van ervaringsdeskundigen geeft een extra dimensie aan de uitvoering van dit prestatieveld.

Er is een vraaggericht en samenhangend informatie, advies en ondersteuningsaanbod voor verminderd zelfredzame ouderen t.b.v. ontmoeting en ontspanning. Verminderd zelfredzame ouderen worden in de gelegenheid gesteld deel te nemen aan eigen en door anderen georganiseerde activiteiten ter voorkoming van sociaal isolement en ter bevordering van zingeving. Zij kunnen zelfstandig participeren in de samenleving regie voeren over het eigen leven.

Acties

1.	De wijzerplaats wordt doorontwikkeld tot een breed informatieloket. De aansluiting van het CJG hierop wordt onderzocht.
2.	Er vindt een onderzoek plaats naar de inzet van ervaringsdeskundigen bij het realiseren van een samenhangend informatie, advies en ondersteuningsaanbod.

4 Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers

Doelen

1.	Vrijwilligers en mantelzorgers opsporen en ondersteunen, zodat zij de participatie en zelfredzaamheid van alle burgers helpen bevorderen.
2.	Het ondersteunen van vrijwilligers in het verenigingsleven ter versterking van de sociale samenhang in de wijk.
3.	Het bevorderen van de maatschappelijke participatie van mantelzorgers.

Vrijwilligers spelen een steeds grotere rol in de samenleving. Inwoners van Ridderkerk hebben via vrijwilligerswerk de mogelijkheid hun menselijk kapitaal in te zetten ten behoeve van de Ridderkerkse samenleving. Vrijwilligers hebben een toegevoegde waarde voor de burger en dienen niet als een vervanging van de professionele hulp. Hun inzet zorgt ervoor dat velen op heel uiteenlopende wijze kunnen blijven deelnemen aan de samenleving. Zij zijn belangrijk voor de uitvoering van alle arrangementen zoals beschreven in hoofdstuk 2. Vrijwilligers worden ingezet bij zowel participatie arrangementen als arrangementen voor kwetsbare groepen. Vrijwilligers zijn vaak de drijvende kracht bij sport- en muziekverenigingen, zetten zich actief in voor het ouderenwerk en de maatschappelijke opvang. Mantelzorgers zetten zich in om anderen, vrijwel altijd naasten, van zorg te voorzien en dragen er in belangrijke mate toe bij dat ouderen en inwoners met een beperking zo veel mogelijk aan de samenleving mee kunnen doen. Het bieden van mantelzorg is in het algemeen geen vrijwillige keuze, het overkomt je als een naaste zorgbehoevend wordt.

Wat doen we daarvoor

Het vrijwilligerswerk wordt ondersteund door vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. Organisaties krijgen informatie en/of advies over beleid- en organisatorische zaken. Vrijwilligers die zich (willen) inzetten voor de Ridderkerkse samenleving, zijn op de hoogte van het vrijwilligersaanbod bij de maatschappelijke partners. Hun belangen worden behartigd. Er is sprake van begeleiding, verzekering en aandacht voor deskundigheidsbevordering.

Vrijwilligers die zich inzetten voor de Ridderkerkse samenleving, leveren met hun inzet (zowel lokaal als wijkgericht) een bijdrage aan activiteiten en diensten gericht op vroegsignalering, preventie, ontmoeting, ontspanning, zingeving en zelfredzaamheid. De sociale samenhang in de wijk wordt bevorderd door een bloeiend verenigingsleven. Omdat het verenigingsleven draait op de vrijwilligers, wordt gewerkt aan ondersteuning van deze vrijwilligers.

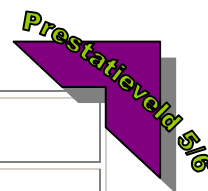
Door maatschappelijke ontwikkelingen zoals de decentralisatie van de taken uit de AWBZ naar de gemeente zal de vraag naar vrijwilligers en de druk op de mantelzorgers toenemen. Om de ontwikkelingen het hoofd te bieden wordt gezocht naar innovatieve manieren om vrijwilligers in te zetten. Het opzetten en onderzoeken van nieuwe projecten en mogelijkheden waar vrijwilligers een rol in kunnen spelen wordt steeds belangrijker. Er wordt gestart met een project voor schuldhulpmaatje.

Mantelzorgers van alle leeftijden kunnen een beroep doen op mantelzorgondersteuning waarbij het aandachtsgebied ligt bij mantelzorgers die voor een oudere zorgen. Het steunpunt mantelzorg geeft informatie en advies, praktische en emotionele steun en ontmoeting met andere mantelzorgers. Daarnaast worden mantelzorgers ondersteund door middel van respijtzorg arrangementen en via het Alzheimercafé.

Acties

1.	Het project schuldhulpmaatje wordt opgezet.
2.	Er vindt een evaluatie plaats van het vrijwilligerswerk en een onderzoek naar nieuwe vormen van ondersteuning en werving van vrijwilligers.

5 Bevorderen deelname aan maatschappelijk verkeer en zelfstandig functioneren
6 Verlenen van voorzieningen voor zelfstandig functioneren of deelname aan het maatschappelijke verkeer

Doelen

1.	Het wegnemen van beperkingen die kwetsbare personen ondervinden in hun zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie;
2.	Het verlenen van algemene en individuele voorzieningen en diensten "op maat";
3.	Het wegnemen van beperkingen die kwetsbare personen ondervinden in hun dagelijks functioneren.

Prestatievelden 5 en 6 zijn geclusterd. Prestatieveld 6, dat handelt over het leveren van voorzieningen is voorwaardenscheppend aan prestatieveld 5, het bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer. Met voorwaardenscheppend wordt bedoeld dat aan mensen voorzieningen worden verstrekt om zo zelfstandig mogelijk te kunnen wonen en mobiel te zijn om daarmee te stimuleren dat zij kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Deze prestatievelden richten zich op mensen met een fysieke, psychische of psychosociale beperking. Na de overdracht van de extramurale begeleiding uit de AWBZ is er sprake van een meer gedifferentieerde doelgroep en wordt er onderscheid gemaakt in burgers met een somatische of psychiatrische aandoening, een psychogeriatrische, zintuiglijke, lichamelijke of verstandelijke beperking;

We stappen af van het denken in voorzieningen, zoals in de Wvg gebruikelijk was en in de AWBZ nog altijd gebruikelijk is. Voorop staat nu het resultaat dat, ter compensatie van de beperkingen die iemand ondervindt, bereikt moet worden, zodat de burger zichzelf kan redden en kan participeren. Gemeente en burger komen gezamenlijk tot oplossingen die de specifieke ondersteuningsbehoefte dekken. Startpunt voor het denken in resultaten is de compensatieplicht (art. 4 van de Wmo). De gemeente compenseert de burger op 4 domeinen (zie bijlage één).

De extramurale begeleiding wordt een apart domein en wordt onderdeel van de compensatieplicht. Het doel van de begeleiding is het bevorderen en behouden van de zelfredzaamheid van mensen met een beperking en voorkomen van opname in een instelling of verwaarlozing.

Wat doen we daarvoor

De vier (vanaf 2013 vijf) domeinen zijn verschillend van aard en daardoor lastig te vertalen naar de praktijk. Om toepassing mogelijk te maken zal er in binnen de Wijzerplaats gewerkt gaan worden met de 8 concrete en daardoor goed werkbare resultaten van De Kanteling. De reikwijdte van de compensatieplicht en wat daarom tot de verantwoordelijkheid van de gemeente behoort, wordt omschreven. De burger weet de eigen verantwoordelijkheid te nemen en wanneer compensatie verwacht mag worden. Dit leidt tot de afbouw van de claimcultuur en bevordert empowerment.

Dit vraagt ook van medewerkers een andere houding en werkwijze. De Wijzerplaats werkt vraaggericht. Er is aandacht voor de vraag achter de vraag. Bij het toekennen van de voorziening staat maatwerk voorop. De rol van de medewerker in het informatieloket is aan verandering onderhevig en gaat van een uitvoerende naar een adviserende taak.

Hier ligt ook een relatie met de partners in De Wijzerplaats (ouderenadvisering (SWOR), het steunpunt mantelzorg en MEE). De SWOR (ouderenadvisering) en MEE (cliëntondersteuning voor burgers met een beperking) dragen bij aan de advisering van burgers in De Wijzerplaats. Hun rol is aan verandering onderhevig. De ontwikkeling gaat van uitvoering in De Wijzerplaats naar advisering van de consultants in De Wijzerplaats. Vragen van burgers worden zoveel mogelijk integraal benaderd, vanuit verschillende levensdomeinen. Oplossingen worden in eerste instantie gezocht in de eigen sociale omgeving van burgers: maximaliseren van zelfregie. Zo nodig wordt een link gelegd met professionele voorzieningen.

Er is een samenhangend aanbod van welzijnsactiviteiten en welzijnsdiensten voor verminderd zelfredzame ouderen gericht op vroegsignalering en preventie. Verminderd zelfredzame ouderen worden in de gelegenheid gesteld deel te nemen aan eigen en door anderen georganiseerde activiteiten (ontmoeting en ontspanning) ter voorkoming van sociaal isolement en ter bevordering van de zingeving.

In het regeerakkoord staat dat de extramurale Begeleiding (inclusief het vervoer naar de begeleidingsactiviteiten) wordt overgeheveld naar gemeenten. Gemeenten krijgen daardoor de verantwoordelijkheid over een extra groep klanten waarvan moet worden voorkomen dat ze worden opgenomen in een instelling of zich verwaarlozen. De Wmo wordt gewijzigd. Dit betekent dat deze nieuwe taak ingebed moet worden in het beleid en de uitvoering van prestatieveld 5 en 6. Hiervoor worden nieuwe arrangementen ontwikkeld, met als inzet een verschuiving van individuele naar collectieve voorzieningen. Hierbij wordt ook gekeken naar een andere wijze van indicatiestelling.

Alle hulpmiddelen die primair gericht zijn op één specifieke beperking komen onder de Zvw te vallen. Alle hulpmiddelen die te maken hebben met 'zelfredzaamheid in en om de woning' worden met ingang van 1 januari 2013 onder de Wmo ondergebracht.

Zowel de Kanteling in de Wmo als de decentralisatie van de extramurale Begeleiding heeft gevolgen voor de uitvoering van de Wmo. Er vindt een onderzoek plaats naar de doorontwikkeling van De Wijzerplaats naar een breed, beter zichtbaar en onafhankelijk loket. Hierbij wordt samenwerking gezocht met het CJG.

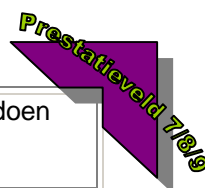
Acties

1.	Er vindt een onderzoek plaats naar de doorontwikkeling van De Wijzerplaats.
2.	De Wijzerplaats start het project de kanteling. De uitvoering van de Wmo in De Wijzerplaats wordt hieraan aangepast.
3.	De Wmo verordening wordt zowel aan de Kanteling als aan de decentralisatie van de extramurale Begeleiding aangepast.
4.	De extramurale Begeleiding wordt ingepast in de Wmo. Hiervoor worden nieuwe arrangementen ontwikkeld, waaronder laagdrempelige inloopvoorzieningen.
5.	Er vindt een evaluatie plaats van de individuele voorzieningen. Dit betreft het Wmo-vervoer in samenhang met het leerlingenvervoer en het vervoer naar dagvoorzieningen, de huishoudelijke hulp en de hulpmiddelen die worden overgedragen uit de AWBZ.

7 Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en bestrijding van huiselijk geweld
8 Het bevorderen van de openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)
9 Het bevorderen van het verslavingsbeleid

Doelen

1.	Het ondersteunen van inwoners die (tijdelijk) niet meer op eigen kracht kunnen meedoen aan de maatschappij, zodat zij weer zoveel mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving;
2.	Het realiseren van een sluitende aanpak gericht op signalering, preventie en de toegang tot het lokale aanbod van arrangementen.
3.	De sluitende aanpak coördineren door het in stand houden, inzetten en waar gewenst doorontwikkelen van de lokale zorgstructuur.
4.	De bestrijding van overlast.

Bij Prestatieveld 7 gaat het om het bieden van (tijdelijk) onderdak voor dak- en thuislozen, maar ook om opvang van vrouwen die de thuissituatie hebben verlaten in verband geweld en/of met relationele problemen. Prestatieveld 8 houdt het signaleren van problemen van kwetsbare personen en risicogroepen in, het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen en het functioneren als meldpunt voor signalen. Prestatieveld 9 betreft de preventie van verslavingsproblemen, de hulpverlening aan verslaafden en de bestrijding van overlast door verslaafden. Deze 3 prestatievelden zijn geclusterd, omdat ze allemaal met gezondheidsbeleid en kwetsbare groepen te maken hebben. Voor kwetsbare groepen is deelname aan de samenleving niet vanzelfsprekend. Om de kans op deelname te vergroten is het versterken van de eigen kracht van groot belang. Dit noemen we empowerment. Empowerment geeft het gevoel controle te hebben over de eigen situatie en het vertrouwen in de eigen capaciteiten om iets te bereiken.

Wat doen we daarvoor

Bij deze prestatievelden werkt de gemeente samen met de centrumgemeente Rotterdam. Rotterdam is de centrumgemeente voor de opvang van dak- en thuislozen, verslavingbeleid en de collectieve geestelijke gezondheidszorg. Dat betekent dat Rotterdam de Rijksmiddelen ontvangt voor de voorzieningen die vallen onder deze prestatievelden. Inwoners uit Ridderkerk (en andere regiogemeenten) kunnen van deze voorzieningen gebruik maken. Rotterdam vangt kwetsbare inwoners van Ridderkerk op in voorzieningen zoals de crisisopvang, vrouwenopvang en pensions/woningen met begeleiding.

Daarnaast heeft de gemeente een eigen lokale zorgstructuur. Belangrijke onderdelen hiervan zijn het Lokaal Zorgnetwerk (LZN), het Lokaal Team Huiselijk Geweld (LTHG), het CJG, de GOSA regisseur en de Zorg Advies Teams in het onderwijs. Een goede coördinatie en kennisoverdracht zorgen voor efficiënte en effectieve zorgverlening.

Gemeenten zijn verplicht 4-jaarlijks een nota volksgezondheid uit te brengen. Deze dient gebaseerd te zijn op de landelijke gezondheidsnota en periodieke onderzoeksgegevens van de GGD. Hierin zijn ook de lokale accenten in het gezondheidsbeleid beschreven. De komende vier jaar zal geïnvesteerd worden in het verder ontwikkelen van preventie. Speerpunten zijn de preventieve gezondheidszorg 65+, Sport en bewegen in de wijk, bewegen op recept, club XtraNRG en het voortzetten van het project Jeugd en alcohol.

Acties

1.	In 2013 wordt een nieuwe gezondheidsnota opgesteld.
2.	De lokale zorgstructuur wordt doorontwikkeld waarbij in ieder geval de aansluiting op het Veiligheidshuis wordt gerealiseerd.
3.	Er vindt een betere afstemming plaats over het aanbod aan voorzieningen met de centrumgemeente Rotterdam.
4.	Er wordt een actieplan jeugd en alcohol opgesteld.

4. Participatie

4.1 Beleidsadvisering

Het gemeentebestuur, dus raad én college, vindt dat zij er zijn voor de burgers van Ridderkerk. Participatie in Ridderkerk is erop gericht om de opvattingen van de Ridderkerkers bij het gemeentebestuur terecht te laten komen. Daarom is participatie belangrijk.

Bij de uitvoering van de Wmo is een groot deel van het maatschappelijk middenveld betrokken. Immers, de wet strekt zich over een zeer breed terrein uit, een terrein waarop van oudsher een belangrijke rol is weggelegd voor de maatschappelijke partners.

De maatschappelijke partners, zowel gesubsidieerde instellingen als particuliere organisaties, worden actief bij het beleidsproces rond de Wmo betrokken. Het participatie proces in de gemeente Ridderkerk is opgenomen in de kadernotitie participatie. Deze is in 2010 vastgesteld.

4.2 Wmo-adviesraad

Doel

1. Binnen de negen prestatievelden samen te werken met inwoners, college, de gemeenteraad, beleidsmedewerkers van de gemeente, belangenorganisaties en maatschappelijke instellingen om zo goed mogelijk te adviseren op basis van de speerpunten van de Wmo-adviesraad.

De gemeente Ridderkerk heeft een Wmo-adviesraad. De Wmo-adviesraad heeft een verordening ("Verordening Wmo-adviesraad Ridderkerk"). In de verordening zijn de afspraken vastgelegd over het doel en de samenstelling van de Wmo-adviesraad en de samenwerking tussen de Wmo-adviesraad en de gemeente Ridderkerk. De Wmo-adviesraad is zelf verantwoordelijk voor haar samenstelling. De wijze van benoeming, de functies binnen de Wmo-adviesraad en de werkwijze van de Wmo-adviesraad worden door de Wmo-adviesraad geregeld in het Huishoudelijk Reglement.

De Wmo-adviesraad is ingesteld om, gevraagd en ongevraagd, het College van B&W te adviseren over het beleid en uitvoering van de Wmo. Als het bestuur om advies vraagt, wordt het participatieproces in de startnotitie opgenomen. Het kan daarbij gaan om de hoofdlijnen van het beleidsplan Wmo, de Wmo-verordening, een besluit, een inspraakprocedure of een (voorstel tot) onderzoek. Beslissingen worden genomen door het bestuur.

De Wmo-adviesraad adviseert op alle prestatievelden van de Wmo. De belangrijkste speerpunt van de Wmo-adviesraad is het bevorderen van de kanteling in de Wmo. De Kanteling gaat uit van Individueel maatwerk, gebaseerd op de eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden van burgers. Het gesprek aan de keukentafel met de burger, over diens mogelijkheden en het gewenste resultaat, ondersteunt het leveren van maatwerk.

In 2011 heeft de Wmo-adviesraad zichzelf geëvalueerd. Dit leidt tot een Wmo-adviesraad nieuwe stijl. De Wmo-adviesraad zal bestaan uit een kernteam (portefeuillehouders), met een onafhankelijk voorzitter en leden uit belangenorganisaties van zorgvragers. De Wmo-adviesraad wordt geadviseerd door vertegenwoordigers van representatieve aanbieders en onafhankelijke deelnemers. Daarnaast zal er een groep contacten en ervaringsdeskundigen zijn, die agendalid zijn (en worden gevraagd bij specifieke thema's om mee te werken).

Actie

1. De verordening van de Wmo-adviesraad wordt aangepast.

5. Wmo financiën

5.1 Financiën

Het grootste deel van het geld dat de gemeente krijgt om de Wmo uit te voeren is niet geormerkt. Dit betekent dat de gemeente zelf kan bepalen hoe zij het geld over de diverse prestatievelden van de Wmo verdeelt. Een tekort of een overschot komt ten laste of ten bate van de gemeentebegroting.

Er is geen eenduidig antwoord op de vraag wat tot het Wmo-budget gerekend moet worden. De gemeente Ridderkerk heeft een factsheet ontwikkeld, waarin de budgetten staan die in Ridderkerk tot de Wmo worden gerekend (zie bijlage 2). De keuze welk budget tot de Wmo wordt gerekend is gebaseerd op de onderstaande uitgangspunten:

1. Alle negen prestatievelden komen aan bod.
2. Budgetten die voor de Wmo benchmark worden gebruikt zijn opgenomen.
3. Het financiële plaatje is overzichtelijk, zodat de raad kan sturen.
4. Er is geen sprake van andere wetgeving, tenzij
 - a Samenhang met andere budgetten opname in het factsheet noodzakelijk maakt;
 - b. Nieuwe ontwikkelingen een andere keuze nodig maken;
5. Het factsheet sluit aan bij de begroting.

De positie van de Wmo in de huidige organisatie wordt bepaald door twee clusters:

- a Proces sturing en beleid – raadsprogramma Burger als partner
Kerndoel voorzieningenniveau op peil houden - prestatieveld 1, 2, 3, 4, 7, 8.
Hierbij horen de volgende prestaties:
 - De gemeente betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid
 - De gemeente betreft burgers in voldoende mate bij de uitvoering van beleid
- b Proces dienstverlening – raadsprogramma Burger als klant
Kerndoel deelnemen aan de maatschappij- prestatieveld 3, 5 en 6.
Hierbij horen de volgende prestaties:
 - Bij het loket van de gemeente hoeft je niet lang te wachten
 - De ambtenaren aan het loket van de gemeente zijn vriendelijk en deskundig
 - De informatie die de gemeente geeft is voldoende en begrijpelijk

5.2 Verantwoording

Gezien het feit dat de Wmo uitgaat van horizontale verantwoording aan de gemeenteraad, is er voor gekozen om voor die verantwoording aan te sluiten bij de gebruikelijke P&C-cyclus. Het Wmo-budget is opgenomen in de programmabegroting. Budgettaire ontwikkelingen zullen via de programmamonitor worden gemeld en de verantwoording vindt plaats via de gemeenterekening.

De Wmo gaat uit van horizontale verantwoording over de prestaties ten aanzien van beleid en uitvoering van de Wmo door het college aan gemeenteraad en burgers. De beleidskeuzes worden op lokaal niveau gemaakt en daarom vindt de verantwoording van gemeente naar burger plaats. De gemeenteraad vertegenwoordigt de burger.

Artikel 9 van de Wmo bepaalt dat de gemeente jaarlijks een rapport moet publiceren met de uitkomsten van een onderzoek naar klanttevredenheid en met prestatiegegevens over het voorgaande kalenderjaar. De gemeente doet daarom mee aan de landelijke benchmark van het SGBO.

Burgers die een Wmo-voorziening hebben aangevraagd, kunnen met hun deelname aan het klanttevredenheidsonderzoek een oordeel geven over de uitvoering van de Wmo in hun gemeente. Tevredenheid houdt in: de wijze waarop verwachtingen wel of niet uitkomen naar aanleiding van concrete ervaringen. Het gaat om de uitvoering van de wet. Het klanttevredenheidsonderzoek wordt ook gehouden onder inwoners die een bepaalde voorziening niet hebben gekregen. Het college maakt met instellingen en zorgaanbieders afspraken over de wijze waarop zij de tevredenheid meten van de mensen die aan hun activiteiten deelnemen of zorg bij hen afnemen.

Samenvatting

Het doel van de Wmo is dat iedereen mee kan doen in de maatschappij. Om te zorgen dat dit doel wordt bereikt, wordt gewerkt vanuit drie uitgangspunten. De burger is zelf verantwoordelijk voor het vormgeven van zijn eigen leven. Burgers die niet voldoende in staat zijn om de regie over hun eigen leven te houden, worden ondersteund. Waar ondersteuning nodig is biedt de gemeenten arrangementen aan die participatie en zelfredzaamheid bevorderen. De vraag achter de vraag wordt met collectieve en individuele arrangementen beantwoord. Er is sprake van Ketensamenwerking. Gemeente, burgers en maatschappelijke partners zijn samen verantwoordelijk voor het uitvoeren van de zorg voor en de dienstverlening aan de burgers. De gemeente heeft hierin de regierol.

De decentralisatie van taken naar de gemeente vraagt extra inspanning van de gemeenten. De Extramuraal Begeleiding, de Jeugdzorg en de Hulpmiddelen die de zelfredzaamheid in en om de woning bevorderen, worden overgedragen naar de Wmo. Bij alle genoemde ontwikkelingen speelt de vergrijzing in Ridderkerk een rol. Meer burgers hebben zorg en welzijn nodig terwijl de gemeente minder geld te besteden heeft. Alle betrokkenen hebben de plicht om de ketensamenwerking zo in te richten dat het voorzieningenniveau voor de burger van Ridderkerk op peil blijft. Beschikbare middelen worden doelmatig ingezet voor het brede terrein van zorg en welzijn.

Inspelen op de gevolgen van het huidige kabinetsbeleid vraagt om meer verbinding en verbreding. De prestatievelden van de Wmo hangen nauw met elkaar samen. Veel partijen binnen de Wmo zijn op meerdere prestatievelden actief en vertegenwoordigd in diverse netwerken. De rolverdeling tussen gemeente en maatschappelijke partners is herijkt. De gemeente stelt het beleidskader vast en formuleert de te bereiken effecten. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij de maatschappelijke partners (de professionals). Zij voeren de arrangementen uit en bepalen welk arrangement effectief is. Hierbij is maatwerk van belang. Dit geldt ook als de gemeente zelf de arrangementen in De Wijzerplaats of het CJG uitvoert. Een verbeterde sturing op kwaliteit van de uitvoering versterkt de professionaliteit bij zowel gemeente als maatschappelijke partners. Beleidsgestuurde contractfinanciering wordt hiervoor als middel ingezet.

In het kader van de zorgtaken is: "De Kanteling" belangrijk. De Kanteling, gaat uit van Individueel maatwerk, gebaseerd op de eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden van burgers. Hierbij gaan collectieve voorzieningen boven individuele voorzieningen en algemeen beleid voor specifiek beleid. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van "Welzijn nieuwe stijl", een nieuwe professionele benadering van het welzijnswerk. De belangrijkste kenmerken zijn: vraaggericht werken, een centrale rol voor de eigen kracht van burgers, een 'er-op-af-mentaliteit' en het verbinden van mensen en initiatieven. Bij de inbedding van de extramuraal Begeleiding wordt bekeken waar aangesloten kan worden bij het welzijnsaanbod. Als het nodig is wordt het zorgaanbod ingezet.

Signalering en preventie zijn van belang voor alle prestatievelden. In de komende vier jaar wordt een samenhangend aanbod van preventie binnen alle prestatievelden gerealiseerd. Voor alle prestatievelden zijn doelen vastgesteld. Bij elk prestatieveld is aangegeven wat de gemeente doet om de doelen te halen. Dit bestaat uit regulier beleid. Daarnaast zijn acties geformuleerd voor de korte en middellange termijn. Het beleid op het terrein van de Wmo is nog steeds volop in beweging en zal dat ook blijven. Daarnaast nopen de maatschappelijke ontwikkelingen tot voorzichtigheid bij het plannen voor de langer termijn. Daarom wordt elk jaar een actieplan opgesteld, waarin prioriteiten kunnen worden gesteld.

Participatie staat hoog in het vaandel van het college. Bij de Wmo is de Wmo-adviesraad de spil bij participatie in de Wmo. De Wmo-adviesraad nieuwe stijl werkt vanuit alle negen prestatievelden aan een gedegen advisering. De kanteling in de Wmo en het gesprek aan de keukentafel met de burger, over diens mogelijkheden en het gewenste resultaat staan centraal. Hiervoor kan zij een beroep doen op belangenorganisaties en maatschappelijke instellingen en ambtenaren.

De financiën worden Wmo-breed inzichtelijk gemaakt. Hiervoor wordt jaarlijks het factsheet bijgewerkt nadat de nieuwe begroting is vastgesteld. Er is sprake van horizontale verantwoording, waarvan een klanttevredenheidsonderzoek een vast onderdeel is.

Bijlage 1: De Kanteling en Welzijn nieuwe stijl

In artikel 4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) staat dat het college voorzieningen moet treffen ter compensatie van beperkingen in zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie.

De compensatie richt zich op vier domeinen:

- a. Een huishouden voeren;
- b. Zich verplaatsen in en om de woning;
- c. Zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel;
- d. Medemensen ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan gaan.

De vier domeinen zoals omschreven in artikel 4 van de Wmo zijn vertaald in acht concrete resultaten:

1. Iedere burger kan wonen in een schoon en leefbaar huis;
2. Iedere burger kan wonen in een voor hem/haar geschikt huis;
3. Iedere burger kan beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften;
4. Iedere burger kan beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding;
5. Iedere burger kan thuis zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren;
6. Iedere burger kan zich verplaatsen in, om en nabij het huis;
7. Iedere burger kan zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel;
8. Iedere burger heeft de mogelijkheid om contacten te hebben met medemensen en deel te nemen aan recreatieve, maatschappelijke of religieuze activiteiten;

Doelen Welzijn nieuwe stijl:

1. Het verbeteren van de relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer, tussen gemeenten en welzijnsinstellingen.
2. Het verbeteren van de kwaliteit en professionaliteit van het welzijnswerk.

Kwaliteit welzijnswerk vertaald in acht bakens van Welzijn nieuwe stijl:

1. Gericht op de vraag achter de vraag
2. Direct er op af
3. Gebaseerd op de eigen kracht van de burger
4. Formeel en informeel in optimale verhouding
5. Doordachte balans van collectief en individueel
6. Integraal werken
7. Niet vrijblijvend, maar resultaatgericht
8. Gebaseerd op ruimte voor de professional